

HEAL

Mesele rotunde – raport public

[ROMÂNIA]

The HEAL project (project no. 863631 – HEAL – AMIF-2018-AG-INTE) was co-funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund. The content of this Plan represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Contents

Introducere.....	1
Metodologia	2
Rezultatele meselor rotunde.....	4
Nevoile pieței muncii de la nivel local	4
Nevoile legate de competențele de tip soft și cele de angajare	5
Oportunități de angajare.....	6
Depășirea reținerilor angajatorilor în privința angajării femeilor din țări terțe cauzate de prejudecăți sau de obstacole administrative	7
Drepturile femeilor victime ale traficului sexual din țări terțe și serviciile de suport accesibile la nivel local	8
Modele de bune practici și provocări.....	9
Strategii de depășire ale punctelor slabe identificate	10
Concluzii și recomandări	10

Introducere

Proiectul Heal – sporirea recuperării și integrării prin crearea de rețele, instruire ocupațională și sprijin psihologic pentru femeile victime ale traficului de persoane – își propune să faciliteze integrarea femeilor victime ale traficului sexual, resortisante ale unei țări terțe prin implementarea unui proces de vindecare comprehensivă bazată pe consolidarea competențelor, sprijin psihologic și cooperare sporită între actorii cheie. Este un proiect finanțat prin Fondul de Azil, Migrație și Integrare al Comisiei Europene și este în curs de implementare în patru țări – Italia, Spania, Grecia și România – de către un consorțiu alcătuit din cinci organizații non-guvernamentale. Activitățile din proiect includ terapie prin artă pentru procesarea traumelor, consolidarea deprinderilor care răspund cerințelor de pe piața muncii locale, precum și cooperarea cu potențiali angajatori în vederea includerii formale pe piața muncii a victimelor traficului de persoane.

Discuțiile la masa rotundă aveau ca scop adunarea reprezentanților celor trei grupuri țintă vizate în proiect – victimele traficului sexual din țări terțe, prestatorii de servicii de suport și angajatorii – pentru a obține o înțelegere comună a nevoilor și orizonturilor de așteptare ale celor trei categorii, precum și pentru a începe să ne gândim strategic la cum vom adresa provocările și vom depăși fazele mai delicate din procesul integrării pe piața muncii al acestor victime. Ne-am propus să obținem feedback referitor la Raportul național de evaluare a nevoilor, dar și să nuanțăm informația prin strângerea la un loc al tuturor perspectivelor în vederea consultării reciproce și a obținerii unui plan fezabil de implementarea programului de recuperare și integrare.

După evaluarea nevoilor fiecărui grup în parte, planificarea din proiect conținea două sesiuni de masa rotundă pentru câte 2 reprezentanți ai grupurilor țintă din proiect, adică victimele traficului sexual din țări terțe, prestatorii de servicii de suport și angajatorii. Prima sesiune avea ca focus oportunitățile și condițiile prezente pe piața muncii de la nivel local, pe când, cea de a doua se dorea să adreseze drepturile victimelor traficului de persoane și serviciile de suport accesibile lor, punând accent pe experiența trăită a acestora precum și pe cea a specialiștilor din domeniul serviciilor de suport acordate victimelor traficului de persoane.

Metodologia

Conform planului original ar fi trebuit să organizăm două sesiuni de mese rotunde în persoană cu participarea a 6 persoane (2 reprezentanți din fiecare grup țintă identificat în proiect). Câteva condiții speciale au dus la organizarea sesiunilor online cu un număr variat de participanți după cum urmează:

- Datorită faptului că cei mai mulți prestatori de servicii din România oferă asistență victimelor traficului de persoane cetățeni români, iar serviciile dedicate resortisanților din țări terțe sunt subdezvoltate, am întâmpinat dificultăți reale în identificarea victimelor propriu-zise ale traficului sexual din țări terțe (pentru mai multe informații vă rugăm să consultați Raportul național de evaluare a nevoilor din România la adresa <https://healproject.eu/en/about/>). Astfel atât în faza de evaluarea a nevoilor, cât și în discuțiile de la masa rotundă am implicat reprezentanți ai victimelor traficului sexual din țări terțe în persoana a doi profesioniști din domeniul asistenței refugiaților, migrantilor și a solicitanților de azil, care să dea voce nevoilor victimelor traficului de persoane RTT.
- Pandemia declanșată de virulul COVID-19 a avut un impact extraordinar asupra situației de la nivel internațional și local, influențând în mod specific nivelul de interes și angajamentul manifestat în prealabil de participanții la interviurile și focus grupurile din faza de evaluare a nevoilor. Prin urmare, răspunsurile la invitațiile noastre au fost împuținate în mod considerabil atât din partea prestatorilor de servicii, dar mai ales din partea angajatorilor, ei fiind cei mai afectați de către recesiunea economică. Până la urmă angajatorii au fost reprezentați de către o singură persoană cu experiență corporatistă în domeniul HR și PR din sectorul HORECA, foarte activă și informată, care a reușit să compenseze prin sârguință lipsa unui alt reprezentant.
- Cele două sesiuni de masă rotundă au avut loc prin intermediul platformei online Zoom, atât datorită disponibilității limitate a participanților, dar și pentru că unul dintre experți, un reprezentant al nevoilor victimelor traficului din țări terțe este rezident în Timișoara, aflat la 300 de km de Cluj-Napoca.

După examinarea tuturor acestor aspecte, partenerul HEAL din România, PATRIR, a organizat două sesiuni de discuții la masa rotundă prin intermediul platformei online Zoom. Prima sesiune a avut loc în data de 25 iunie 2020 la care au fost invitați 6 persoane (2 reprezentanți ai victimelor traficului din țări terțe, 2 din partea prestatorilor de servicii și 2 din partea angajatorilor). Din

cauza disponibilității limitate și a transformării nivelului de angajament al participanților doar 4 persoane au participat: un angajator, un prestator de servicii și doi reprezentanți ai victimelor RTT (care erau în același timp și prestatori de servicii în domeniul migrației). Sesiunea a durat o oră și 30 de minute, iar discuția s-a focusat pe impactul pandemiei asupra economiei la nivel național și local, precum și pe posibilele soluții din viitor. Sesiunea a fost înregistrată și transcrisă, iar participanții au primit un rezumat înainte de cea de a doua sesiune. Aceasta a avut loc în data de 30 iunie 2020, și au fost invitate 7 persoane, din care doi experți în domeniul asistenței victimelor traficului de persoane. Până la urmă au participat 5 persoane: unul din partea angajatorilor, doi din partea prestatorilor de servicii, doi reprezentanți ai victimelor traficului din țări terțe și un expert în traficul de persoane pentru că celălalt a întâmpinat probleme legate de conexiunea de internet, care a fost întreruptă după 15 minute. Sesiunea a durat o oră și 45 de minute și a adresat impedimentele legale și procedurale în calea oferirii de servicii adecvate supraviețuitorilor traficului de persoane, precum și a identificat modele de bune practici, demne de replicat din acest domeniu. La fel ca prima și cea de a doua întâlnire a fost înregistrată și transcrisă, iar participanții au primit rezumatul celor discutate înainte de European Networking Day.

La ambele sesiuni de discuții la masa rotundă au participat un număr total de 7 persoane (inclusiv cei doi experți în asistența victimelor traficului sexual), dintre care 6 femei și 1 bărbat. Doi profesioniști implicați în asistența migranților, refugiaților și a solicitanților de azil de la LADO și AIDRom au reprezentat interesele victimelor traficului RTT, două persoane – un psihoterapeut și un ofițer de integrare de la LADO – au reprezentat grupul prestatorilor de servicii, iar o persoană a reprezentat grupul angajatorilor, având o experiență considerabilă în HR și PR din sectorul HORECA. La cea de a doua sesiune au fost invitați și doi experți în trafic de persoane, un cadru universitar și președintele unui ONG independent implicat de timp îndelungat în asistența victimelor minore a traficului de persoane din România, cu scopul de a obține informații mai detaliate și realiste în privința drepturilor și serviciilor oferite victimelor în prezent.

Conversațiile au decurs natural, participanții s-au deschis relative repede, iar cea de a doua sesiune s-a desfășurat într-o atmosferă informală de întâlnire ca între prieteni. Cu toate că la început interacțiunile au fost mai formale, la sfârșitul celei de a doua sesiuni participanții își făceau planuri de a se întâlni personal. Pe plan profesional s-a evidențiat faptul că cei care lucrau în domeniul traficului de persoane nu aveau foarte multe informații despre serviciile oferite în domeniul migrației și invers. Au fost curioși să afle despre activitățile profesionale ale

celorlalți, dar pentru eliminarea acestui decalaj va fi nevoie de mai multe decât două întâlniri (bazate pe colaborarea cu mai multe instituții și părți interesate.)

Rezultatele meselor rotunde

Nevoile pieței muncii de la nivel local

Prima sesiune a discuțiilor de masă rotundă a fost cea dedicată subiectului pieței muncii de la nivel local. Una dintre cele mai importante concluzii, cu un impact semnificativ asupra activităților următoare din proiectul HEAL a fost pandemia de coronavirus și recesiunea economică cauzată de aceasta. La momentul organizării mesei rotunde participanții au căzut de acord că economia este doar în faza de început în ceea ce privește simptomele recesiunii economice și că chiar și angajatorii cel mai bine intenționați, care au apelat la diferite scheme pentru a-și păstra angajații au ajuns la limitele resurselor și au fost nevoiți să reducă drastic numărul de angajați sau să-și încheie activitățile complet. Companiile cele mai afectate au fost cele mici și mijlocii de la nivel local, în special din sectorul HORECA, unde chiar și corporațiile mai mari au concediat o bună parte dintre angajați. Astfel, suntem martori a unei restructurări considerabile a pieței muncii locale cu un număr relativ mare de oameni aflați în căutarea unui loc de muncă și mulți alții care odată concediați s-au angajat în alte sectoare economice.

Chiar dacă sectorul HORECA este sectorul cel mai afectat de recesiunea economică cauzată de pandemie, se preconizează că va fi sectorul care va avea cea mai mare nevoie de forță de muncă odată cu revenirea economiei și a turismului. Așa cum am concluzionat încă în faza de evaluare a nevoilor, locurile de muncă de tip housekeeping au fost considerate ca fiind cele mai adecvate pentru a angaja victimele traficului de persoane (echipe restrânse și interacțiuni limitate cu clientela) participanții la masa rotundă tindeau să creadă că în viitor vor fi numeroase posibilități în acest domeniu. Din nefericire incertitudinile legate de desfășurarea în timp al acestui proces afectează în mod serios atât angajatorii și proprietarii de firme, cât și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

La momentul actual locurile de muncă accesibile se află în domeniul de producție, în supermarketuri și în domeniile la care ne referim ca esențiale, ca de exemplu serviciile medicale sau de curățenie.

Nevoile legate de competențele de tip soft și cele de angajare

Una dintre cele mai importante idei care a reieșit în urma primei sesiuni de masă rotundă a fost clarificarea referitoare la cadrul legal în care diferitele categorii de persoane provenite din țări terțe se pot angaja pe piața muncii din România. Refugiații, persoanele aflate sub protecție internațională și membrii de familie ai cetățenilor români au drepturi foarte similare în privința angajării ca și cetățenii români, cu excepția unor sectoare și poziții strategice ca cele din armată. Solicitanții de azil, de asemenea, dețin drepturi de muncă foarte asemănătoare cu cetățenii români, dar le pot accesa doar după trei luni de la solicitarea azilului pe teritoriul României, și acest drept este întotdeauna condiționat de natura mereu schimbătoare a stadiului în care se află solicitarea lor de azil. Persoanele din țări terțe care se află în România cu viză de studii au drept la muncă doar în limita jumătății de normă, adică 4 ore pe zi, pe când străinii care au sosit cu vize de lucru obțin permise de ședere pe baza contractului lor de angajare, iar în cazul în care își pierd locul de muncă, au la dispoziție o perioadă de 90 de zile pentru a se angaja din nou și pentru a parcurge procesul administrativ necesar. În caz contrar li se revocă permisul de ședere pe teritoriul României. Legea reglementează și permisele de ședere acordate victimelor traficului de persoane identificate și înregistrate oficial, cărora îi este permis să rămână în țară pe durata procesului juridic, cu condiția ca acestea să depună plângere contra traficanților, ceea ce, în anumite cazuri, poate dura mai mulți ani.

Participanții la discuțiile de masă rotundă au fost de acord că pentru abilitarea supraviețuitoarelor traficului de persoane este nevoie să fie sprijinite atât în procesul de căutare a unui loc de muncă cât și în primele două luni de la angajare, în mod ideal sub forma suportului oferit de angajator în colaborare cu prestatorul de servicii. De aceea este atât de important ca potrivirea persoanei cu locul de muncă să fie un proces cât mai personalizat, bazat pe nevoile individuale ale persoanei și pe nevoile specifice ale angajatorului. Cursurile de calificare efectuate la locul de muncă ar fi cea mai avantajoasă formă de calificare pentru angajații din grupurile vulnerabile, întrucât ele ar putea fi mult mai practice și s-ar potrivi mai bine nevoilor individuale de dezvoltare a competențelor fiecărui angajat, în același timp oferind posibilitatea ca acestea să fie oferite într-o limbă de circulație internațională. Una dintre deprinderile cele mai importante pe care un străin la poate deține în contextual pieței muncii din România este înțelegerea limbii române. Cursurile de limba română oferite în prezent sunt relativ ineficiente și este nevoie de mai mult de un an de zile ca străinii să vorbească română

cu o oarecare fluentă. Prin urmare, este nevoie de cursuri intensive de limba română, pe modelul schemei aplicate în Germania, adică 6 ore pe zi timp de 6 luni, pentru a aduce un adevărat beneficiu persoanelor din țări terțe aflate în căutarea unui loc de muncă. De multe ori, obținerea unei chirii pe piața liberă prezintă numeroase obstacole datorate prejudecăților și problemelor de comunicare, de aceea cazarea oferită de angajator poate oferi o soluție în această situație.

Oportunități de angajare

Așa cum am menționat deja la nevoile pieței de muncă, în Cluj și în România aceasta este supusă unor transformări semnificative ca urmare a pandemiei de coronavirus. Pe de o parte multe persoane și-au pierdut locurile de muncă, iar, pe de altă parte mulți s-au întors din alte țări europene și caută să se angajeze în România. Ambele procese prezintă provocări considerabile în privința facilitării angajării formale a oricărui grup vulnerabil, cu atât mai mult a persoanelor provenite din țări terțe. Cu toate acestea există câteva sectoare importante care mai fac angajări, ca de exemplu sectorul de producție (DeLonghi). Faptul că există câteva corporații deschise la angajarea persoanelor și la momentul actual reprezintă o oportunitate bună, întrucât încă din faza de evaluare a nevoilor am stabilit că locurile de muncă din corporații sunt de preferat în cazul supraviețuitorilor traficului de persoane, pentru că aceste companii au mai multe resurse pentru susținerea lor.

În poziția lor de activități considerate esențiale supermarketurile sunt încă în căutare de noi angajați, dar în cazul lor necunoașterea limbii române este un obstacol real.

Pentru persoanele provenite din țări terțe care dețin competențe digitale, companiile IT din oraș reprezintă o oportunitate importantă de angajare, cu atât mai mult cu cât acestea ar putea fi dispuse să nu țină cont de lipsa calificărilor oficiale și să evalueze noul angajat pe baza performanțelor. Un alt avantaj îl reprezintă folosirea generalizată a limbii engleze și a cursurilor de calificare oferite la fața locului.

În ceea ce privește posibilitățile de antreprenariat, există câteva modele de succes realizate cu supraviețuitoare române ale traficului sexual, care au reușit să desfășoare activități lucrative ca și persoane fizice autorizate, dar pentru a explora această posibilitate trebuie să ținem seama atât de nevoile de investiții inițiale (calificare și materiale) cât și de cadrul legal care reglementează drepturile persoanelor provenite din țări terțe de la inițierea companii.

Depășirea reținerilor angajatorilor în privința angajării femeilor din țări terțe cauzate de prejudecăți sau de obstacole administrative

Cu toate că discuția din timpul meselor rotunde tindea să se axeze mai mult pe modalitățile de a sprijini angajații vulnerabili, s-a evidențiat și faptul că și companiile la rândul lor au nevoie de îndrumare și încurajare în poziția lor de potențiali angajatori ai victimelor traficului de persoane din țări terțe, în special cu privire la procedurile legale de angajare ale cetățenilor din afara UE. De asemenea este nevoie de campanii de conștientizare în rândul companiilor despre angajarea persoanelor din grupuri vulnerabile. Reglementările legale sunt complicate și consumă mult timp. Din această cauză multe firme mici și mijlocii, care nu au un departament legal se descurcă cu greu să navigheze cerințele legale privitoare la angajarea persoanelor din țări terțe.

Una dintre soluțiile oferite prin proiectul HEAL ar putea fi un pachet de informații simplificat oferit angajatorilor interesați, pentru a-i asigura că se conformează prevederilor legale. La acest punct este important de menționat din nou că potrivirea dintre persoana în căutarea unui loc de muncă și al locului de muncă va trebui să fie una cât se poate de personalizată, bazată pe nevoile specifice atât al angajatorului cât și al potențialului angajat.

Campanii de conștientizare în rândul potențialilor colegi de muncă despre a lucra cu o persoană RTT este o altă modalitate de a crește nivelul de acceptare și de a-i face mai receptivi. Angajatorii cu experiență ar putea să facă schimb de experiență cu cei care nu au angajat încă străini, pentru a vedea care sunt avantajele și pentru a se pregăti pentru provocările implicate în proces.

În mod normal, angajatorii din zonă sunt interesați de atragerea unor angajați loiali și responsabili, în care ar merita să investească. Când efectele pandemiei vor începe să fie mai puțin resimțite, interesul într-o bază de date care să facă legătura dintre angajatori și persoane provenite din țări terțe va crește, astfel încât menținerea posibilității de extindere a bazei de date și la alte categorii de străini ar putea să atragă și mai multe companii.

Drepturile femeilor victime ale traficului sexual din țări terțe și serviciile de suport accesibile la nivel local

În cea de a doua sesiune a discuțiilor de masă rotundă participanții au abordat subiectul drepturilor victimelor traficului de persoane, care din punct de vedere legal acoperă: asistență socială și sprijin, compensație financiară, protecția drepturilor omului, dreptul la muncă, reintegrare, perioadă de reflecție și permis de ședere pe timpul procesului judiciar. Cadrul legal este extins și se conformează recomandărilor Uniunii Europene, dar în practică asigurarea nici unui serviciu dintre cele menționate mai sus nu sunt obligatorii și statul nu ia măsuri pentru a trage la răspundere autoritățile locale și județene care nu oferă servicii adecvate. În consecință aceste drepturi ale victimelor pe care le-am menționat sunt accesibile doar în măsura în care acestea există, iar autoritățile locale cu mai puține resurse financiare sunt incapabile de a le susține. La momentul actual, Clujul este un exemplu în acest sens, având un singur centru cu 10 locuri disponibile pentru cazarea și asistența victimelor traficului de persoane. Deși proiectat inițial să primească victime până la vârsta de 26 de ani, adăpostul admite doar cetățeni români sub 18 ani, referiți oficial de către poliție sau judecătorie, unde primesc asistență în toate aspectele reintegrării, inclusiv de facilitare a angajării pe piața muncii.

Nu există ONG-uri în zonă care să ofere servicii de cazare ca un centru maternal victimelor, dar sunt câteva (Artemis, Eliberare) care oferă consiliere psihologică și legală destinată victimelor traficului de persoane. Câteva ONGuri active în domeniul abordării violenței de gen aveau unități de cazare periodic, dar din păcate, acestea au fost temporare din cauza resurselor financiare asigurate pe bază de proiecte.

Sistemul judiciar în România, care ar trebui să tragă la răspundere autorii traficului de persoane nu reușește să facă față acestui obiectiv. Nivele diferite de corupție, judecătorii și procurorii neformați în specificitățile acestor cazuri, precum și un sistem de protecție slab dezvoltat pentru victime contribuie la nivelul foarte scăzut de condamnări și numărul mare de recidivism. Compensațiile financiare se află în aceeași situație. Doar un număr foarte mic de victime îl solicit și un număr și mai mic primește compensație financiară, pentru că de multe ori costă mai mult să treci prin procedură decât suma acordată la sfârșit. Un alt aspect este cel legat de acordarea locuințelor sociale. Deși reglementările stabilesc acordarea prioritară a locuințelor sociale pentru victimele traficului de persoane, în județul Cluj nici o victimă nu a primit locuință socială până la momentul actual, în primul rând pentru că unitățile de locuințe sociale sunt

foarte puține raportate la numărul de cereri. În ceea ce privește facilitarea angajării, situația este una similară. În pofida faptului că AJOFM-ul de la nivel local are un serviciu desemnat special pentru a sprijini căutarea unui loc de muncă a victimelor traficului de persoane, experiența profesioniștilor din domeniu arată că este un serviciu inaccesibil până acum, din cauza refuzului de a înregistra cererile.

Modele de bune practici și provocări

Un model de bune practici în ceea ce privește asistența victimelor traficului de persoane, care apare de multe ori în discuțiile cu specialiștii este modelul implementat de organizația ADPARE în București, bazat pe o abordare foarte personalizată a asistenței sociale. Fiecarui supraviețuitor i se stabilește un plan individual de recuperare, care include și decizii referitoare la buget și în care beneficiarul alege modalitatea prin care dorește să se reintegreze în limita acestuia. În mod ideal, într-un adăpost bugetul individual pentru fiecare persoană ar trebui să fie 2000-3000 de euro, care să acopere toate nevoile de la cazare și masă până la cursuri de calificare și investiția inițială pentru diferite scheme de antreprenariat.

O idee mai generală de bune practici, participanții la discuțiile de masă rotundă au concluzionat că beneficiarii proiectului HEAL fiind dublu vulnerabili la intersecția a două aspecte definitorii a identității lor (victimă a traficului și persoană din afara UE) ar fi nevoie de asistență socială pe termen lung, efectuată de asistenți sociali calificați care să consilieze și să acompanieze femeile și să le învețe cum să navigheze sistemul.

Provocările din acest domeniu sunt destul de numeroase. Greutățile cele mai importante sunt legate de o problemă generală, și anume aceea legată de natura subdezvoltată, lacunară a sistemului de asistență socială din România, care afectează toate grupurile vulnerabile și comunitățile marginalizate. Serviciile de asistență socială oferite persoanelor provenite din țări terțe (în special dacă nu sunt refugiați sau solicitanți de azil) sunt în mare parte inexistente sau foarte rudimentare. Dat fiind faptul că beneficiarii din proiectul HEAL sunt afectați de două mari surse de vulnerabilitate sistemul de asistență socială susținut din bani publici este incapabil să adreseze probleme specifice acestui grup.

Neajunsurile din sistemul judiciar contribuie și ele la experiența negativă a victimelor traficului și se manifestă prin descurajarea acestora de a căuta dreptatea sau de a cere compensații.

Strategii de depășire ale punctelor slabe identificate

Provocările și neajunsurile sectorului de servicii sociale identificate în cea de a doua sesiune de masă rotundă au fost larg răspândite și sistemice. Din aceasta cauză ar fi deosebit de dificil să oferim strategii de depășire a acestora în cadrul unui proiect pilot. Cu toate acestea participanții au reușit să adune câteva sugestii, care ar aduce îmbunătățiri.

În contextul proiectului HEAL ar fi avantajos să se instrumentalizeze o definiție mai inclusivă a traficului de persoane, care ar putea fi extinsă atât persoanelor cu vize de lucru cât și membrilor de familie al cetățenilor români și ar putea include zonele gri dintre exploatare prin muncă și exploatare sexuală sau violență domestică și violență sexuală.

ONGurile independente s-au dovedit a fi mai flexibile în ceea ce privește beneficiarii serviciilor lor sau criteriile de eligibilitate ale acestora. Colaborarea cu astfel de organizații și mai puțin cu instituțiile de stat s-ar putea dovedi mai fructuoase și mai benefice pentru supraviețuitorii traficului de persoane de țări terțe.

Incluziunea socială este un proces complex care include integrarea pe piața muncii, dar este condiționat și de integrarea într-o comunitate, cu atât mai important în cazul unor persoane provenite din alte culturi și limbi. Campanii de sensibilizare și conștientizare consistente și susținute pe termen lung, precum și activități de schimb cultural organizate împreună cu membrii comunităților locale reprezintă o modalitate eficientă de a promova acceptarea și integrarea persoanelor din țări terțe.

În vederea abilitării eficiente a beneficiarilor din proiect este importantă implementarea unui proces de integrare participativ în care supraviețuitorii să aibă posibilitatea de a lua decizii pentru ei înșiși la fiecare etapă din procesul de integrare, inclusiv bugetarea.

Concluzii și recomandări

Cele două sesiuni de mese rotunde organizate online la sfârșitul lunii iunie în România ca parte a activităților planificate în proiectul HEAL au reușit să elaboreze o perspectivă mult mai detaliată și nuanțată asupra oportunităților și provocărilor cu care ne vom confrunta în procesul de integrare pe piața muncii a supraviețuitorilor traficului sexual din țări terțe. Prima

sesiune s-a concentrat asupra oportunităților și obstacolelor existente în prezent pe piața muncii de la nivel local, iar ce a de a doua a abordat drepturile victimelor traficului de persoane, precum și oportunitățile și impedimentele în a le accesa.

Cea mai importantă idee care a reieșit în urma primei sesiuni a fost efectul recesiunii economice cauzate de coronavirus asupra angajatorilor și a persoanelor în căutarea unui loc de muncă. Pe de o parte multe companii au fost forțate să reducă la minim numărul angajaților, iar pe de altă parte asistăm la o restructurare a pieței muncii, caracterizată printr-un exces (temporar) de forță de muncă.

Recomandările pentru această situație ar fi elaborarea unor planuri pe termen mai lung în care să se încerce o previziune a recuperării economiei. Până atunci sugestia noastră este să ne concentrăm pe sectoarele care mai fac angajări și pe deprinderile specifice cerute de acestea, cu precădere pe instruirea lingvistică.

Data fiind complexitatea facilitării angajării persoanelor din afara Uniunii Europene în România o altă recomandare importantă ar fi documentarea detaliată a prevederilor legale legate de dreptul la muncă a cetățenilor străini și oferirea unui pachet de informații simplificat angajatorilor potențiali (care să fie inclus în baza de date), precum și formare de bază în drepturile angajaților pentru potențialii angajați ca astfel să reducem la minim situațiile ilegale și exploatare.

Legat de evaluarea tipului de suport necesar, este foarte clar că nevoile persoanelor din țări terțe în legătură cu integrarea pe piața muncii sunt individuale și personalizate și astfel este legitimă personalizarea asistenței sociale oferite, care s-ar putea manifesta în mod variabil de la focusarea pe recunoașterea oficială a diferitelor diplome și certificate pentru categoriile care au drept de muncă similar cu cetățenii români, până la oferirea de servicii de consiliere legală și de resurse umane pentru cei cu drepturi limitate (studenți, persoane cu viză de lucru). Potrivirea licului de muncă cu potențialul angajat ar trebui efectuat într-un mod delicat și personalizat, luând în considerare nevoile și dorințele specifice.

În cea de a doua sesiune participanții, asistați de doi experți în domeniul combaterii traficului de persoane au luat în evidență oportunitățile și provocările legate de asistarea victimelor traficului de persoane. Au căzut de acord că deși legislația este bine aliniată cu normele europene din acest domeniu, este o discrepanță semnificativă între ce permite legea și ce este accesibil în practică. Clujul este un exemplu oportun în acest sens, încât singurul adăpost

funcțional care ar trebui să acopere toate nevoile victimelor traficului de persoane, admite doar victime minore, identificate oficial, de cetățenie română. În prezent nu există servicii de asistență socială destinate victimelor traficului de persoane din țări terțe. Instabilitatea caracteristică procesului judiciar, care suferă de mai multe probleme și are o rată foarte mică de condamnare a traficanților funcționează ca un element puternic descurajator în procesul de căutare a justiției și a solicitării compensațiilor.

În această privință, recomandarea noastră ar fi ca autoritățile județene și locale să investească în susținerea financiară pe termen lung a ONGurilor cu experiență în asistarea victimelor traficului de persoane astfel încât asistența oferită acestora să fie consecventă pe termen lung.

Incapacitatea de a oferi servicii de asistență socială adecvate victimelor traficului de persoane nu este o problemă specifică, ci, mai degrabă face parte dintr-un sistem de suport social subfinanțat și subdezvoltat la modul general afectând nefavorabil toate categoriile de populații vulnerabile și marginalizate, dintre care precădere victimele traficului de persoane din țări terțe.

HEAL

WWW.HEALPROJECT.EU

The HEAL project (project no. 863631 – HEAL – AMIF-2018-AG-INTE) was co-funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund. The content of this Plan represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.